

Maastunnel: nieuw als vanouds.

Nieuw als vanouds. Dat is de op 17 oktober 2020 heropende Maastunnel in het hart van Rotterdam. Na 75 jaar dienst was de iconische auto-, fiets- en voetgangerstunnel toe aan een grondige renovatie. Onder de rijvloer was betonrot aangetroffen en de tunnel moest voldoen aan de nieuwe Europese tunnelwetgeving. Op 3 juli 2017 sloot de tunnel gedeeltelijk voor een ruim drie jaar durende renovatie en restauratie.

De Maastunnel (1942) is een rijksmonument en een icoon op het gebied van mobiliteit én architectuur. Het is de oudste riviertunnel van Nederland en de eerste afgezonken tunnel. Een civieltechnisch- en bouwkundig hoogstandje en een voorbeeld voor anderen. Dankzij

deze verbinding tussen de Staten-tunnel en het Zuidplein konden de haven en woonwijken op Zuid zich na de oorlog met grote sprongen westwaarts konden ontwikkelen. En nog altijd is het een essentiële verbinding in de regio Rotterdam Rijnmond.

Het gerestaureerde Garage-/kantoorgebouw Zuidzijde

Situatietekening (rood zijn de onderdelen van de Maastunnel)

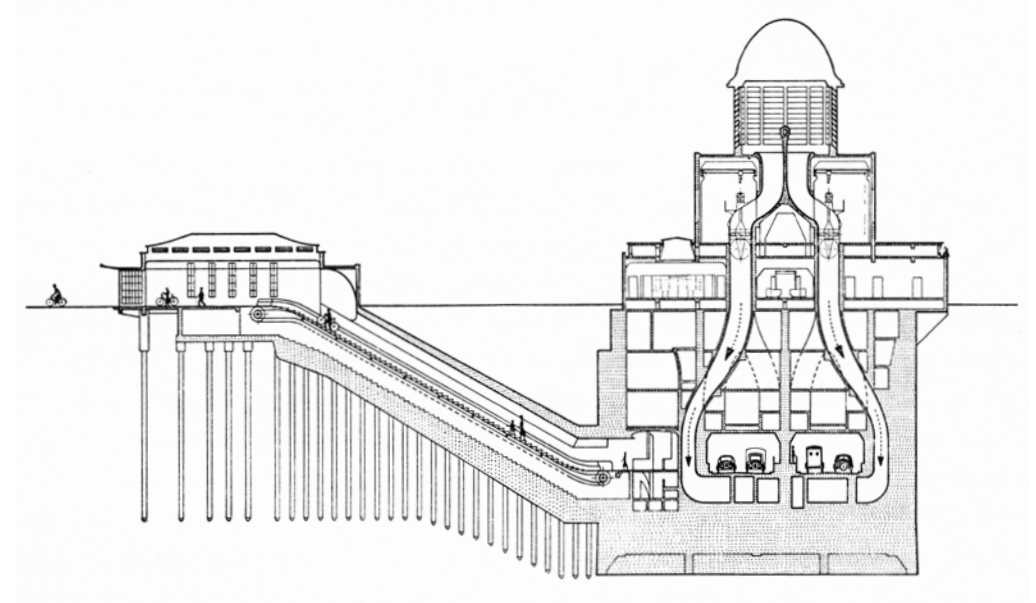
De gerestaureerde roltrappen (nog deels in uitvoering) en de nieuwe lijsten langs de wanden met de publieke expositie

Verleden en heden in harmonie

Respect voor en behoud van historie stonden centraal tijdens de renovatie. En dat terwijl een vrijwel volledig nieuwe tunnel werd gebouwd op het bestaande fundament. Nieuwe vloeren, tegels en een veelheid aan installaties

voor veiligheid, verkeer en beheer. Monument, veiligheid, constructie, installaties en duurzaamheid kwamen samen in een innovatief ontwerp(proces).

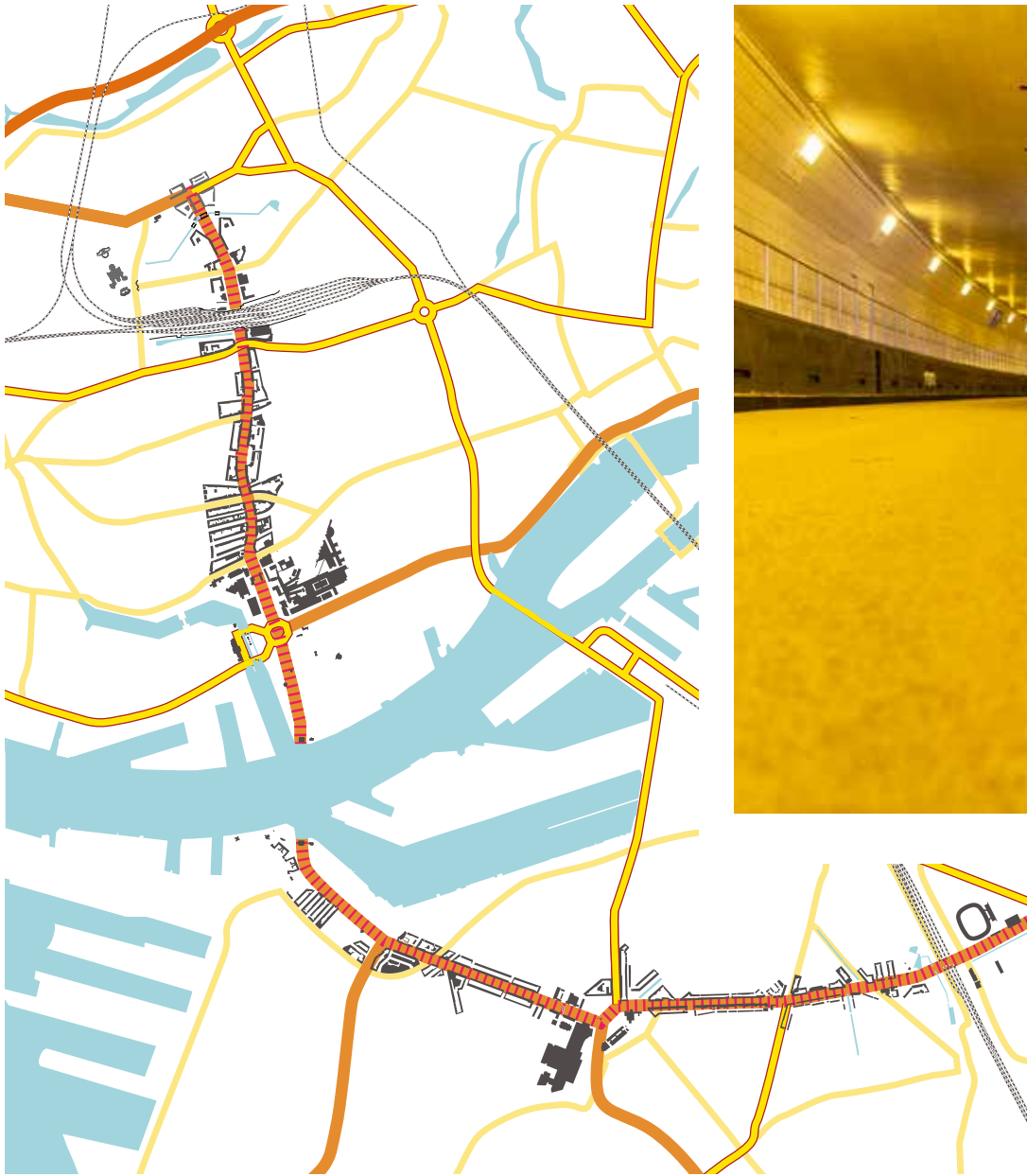
Aanpassingen werden ontworpen volgens de eisen van nu, maar

komen in het eindbeeld nóg dichter bij vroeger. Zo werden oude leuningen gereconstrueerd en historische kleurtonen teruggebracht. Onder meer met de gedurfde keuze voor zandkleurig asfalt. Een knipooog naar de oorspronkelijke klinkers waarover auto's tot in de jaren '60 reden.

De 600.000 karakteristieke wandtegels werden deels hergebruikt, de rest nagemaakt in Spanje. Zo werd wat oud was nieuw, en leek nieuw weer oud.

Het verduurzamen van het tunnelcomplex was een belang-

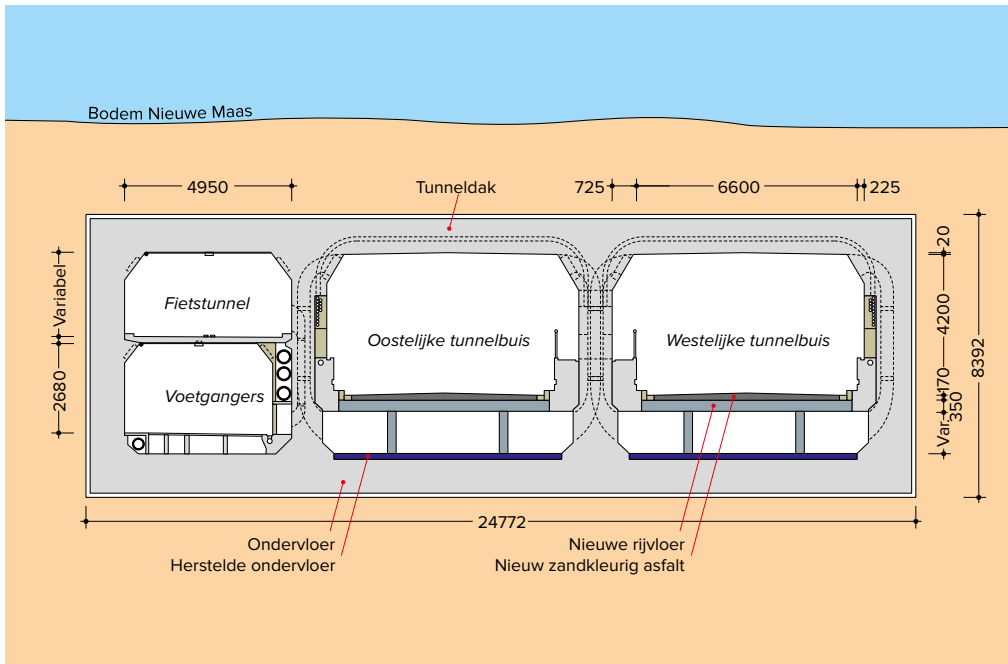

Figuur van het gehele Maastunnel tracé

Autotunnel na de restauratie

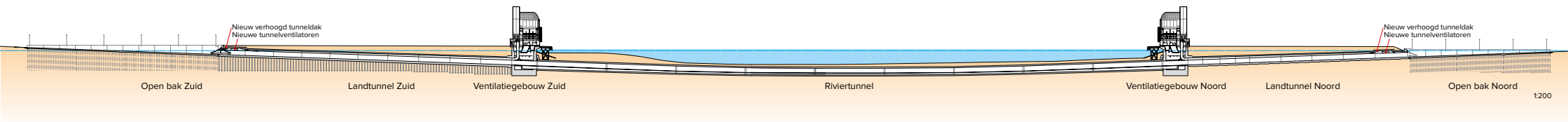
rijke ambitie. Voor de verkeers-tunnel is het energiegebruik met name teruggebracht in LED-verlichting, sturings- en regeltechniek en ventilatie. De gebouwen zijn geïsoleerd, gasloos en regenwater wordt gebruikt voor toiletten. Schadelijke stoffen zijn verwijderd, zoals asbest en coatings met PCB en Chroom-6.

Dwarsdoorsnede van de riviertunnel

Hier en Daar. Beide ventilatiegebouwen aan de Maas.

Langsdoorsnede van autotunnel

Gerestaureerde fietstunnel

Leren van elkaar

Opdrachtgever en -nemer zaten tijdens de gehele renovatie voorbereiding en uitvoering bij elkaar in de bouwkeet. De lijnen waren kort; openheid en vertrouwen meer dan spreekwoordelijk. Brandjes werden snel geblust, complimenten snel gegeven. Alle betrokkenen hebben deze werkwijze ervaren als bijzonder, uniek en uitermate leerzaam. Van het totale Maastunnelcomplex

zijn in die drie jaar de autotunnels, de fiets- en voetgangerstunnels, de garagegebouwen, een deel van de houten roltrappen en delen van de ventilatiegebouwen gerenoveerd. De overige onderdelen van het monument volgen de komende jaren stapsgewijs volgens dezelfde mastervisie.

Verbinding van mens en monument

Het resultaat is met trots door de Rotterdammers ontvangen. Dit icoon

Voorhal van de gerestaureerde voetgangerstunnel

is in z'n glorie hersteld. Maar: met nieuwe herinneringen, voor een nieuwe generatie. Zo was de renovatie drie jaar lang op social media te volgen en ontstond rondom 'onze tunnel' een community van ruim 25.000 mensen. Rotterdammers keken mee met het werk, leerden over verleden en veiligheid en deelden hun verhalen. En zo verbindt de Maastunnel niet alleen Noord met Zuid, maar ook mens met monument.

Colofon

Fotografie: Jurjen van Beek, Jan de Groen, Carel van Hees, Levien Willemse, toenmalige Gemeentelijke Technische Dienst (Rotterdam)
Visuals: Henk Heusinkveld, SteenhuisMeurs